

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 11ης Ιανουαρίου 2010

σχετικά με πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί

τροποποίησης των οδηγιών 2003/71/ΕΚ και 2004/109/ΕΚ

(CON/2010/6)

(2010/C 19/01)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 14 Οκτωβρίου 2009 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αίτημα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διατύπωση γνώμης αναφορικά με πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί τροποποίησης των οδηγιών 2003/71/ΕΚ σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση και 2004/109/ΕΚ για την εναρμόνιση των προϋποθέσεων διαφάνειας αναφορικά με την πληροφόρηση σχετικά με εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά ⁽¹⁾ (εφεξής «προτεινόμενη οδηγία»).

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης βασίζεται στα άρθρα 127 παράγραφος 4 και 282 παράγραφος 5 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς η προτεινόμενη οδηγία περιέχει διατάξεις που επηρεάζουν τη συμβολή του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών στην ομαλή άσκηση πολιτικών που αφορούν τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, όπως αναφέρεται στο άρθρο 127 παράγραφος 5 της Συνθήκης. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Οι παρατηρήσεις που περιέχονται στην παρούσα γνώμη διατυπώνονται με την επιφύλαξη της γνώμης της ΕΚΤ σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση των οδηγιών 1998/26/ΕΚ, 2002/87/ΕΚ, 2003/6/ΕΚ, 2003/41/ΕΚ, 2003/71/ΕΚ, 2004/39/ΕΚ, 2004/109/ΕΚ, 2005/60/ΕΚ, 2006/48/ΕΚ, 2006/49/ΕΚ και 2009/65/ΕΚ όσον αφορά τις εξουσίες της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων και της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών ⁽²⁾.

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Η ΕΚΤ επικροτεί την επιδιωκόμενη ενίσχυση της προστασίας του επενδυτή μέσω της απλοποίησης των πληροφοριών που περιέχουν τα ενημερωτικά δελτία κατά τρόπο ώστε να καθίσταται ευχερέστερη η ανάγνωσή τους. Ιδιαίτερα όσον αφορά κινητές αξίες λιγότερο τυποποιημένες, όπως οι τίτλοι που προέρχονται από τιτλοποίηση, καθώς και άλλες κατηγορίες κινητών αξιών για τις οποίες παρέχεται ασφάλεια, όπως ιδίως οι καλυμμένες ομολογίες, η διατύπωση ενός σαφούς περιληπτικού σημειώματος με βασικές πληροφορίες για τις κινητές αξίες και τα εμπλεκόμενα μέρη, καθώς και η διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου καθεστώτος ευθύνης αναφορικά με τις πληροφορίες του περιληπτικού σημειώματος, θα ήταν χρήσιμες για τους επενδυτές και τις ρυθμιστικές αρχές. Τούτο θα εξασφαλίζει τη συγκρισιμότητα όχι μόνο των διαφόρων κατηγοριών στοιχείων του ενεργητικού, αλλά και των κινητών αξιών που εμπίπτουν σε επιμέρους κατηγορίες στοιχείων του ενεργητικού.

⁽¹⁾ COM(2009) 0491 τελικό.

⁽²⁾ COM(2009) 0576 τελικό.

1.2. Εν προκειμένω η ΕΚΤ χαιρετίζει το διάλογο που βρίσκεται σε εξέλιξη μεταξύ της ΕΚΤ, των αρμόδιων αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων του κλάδου σε σχέση με τη δυνατότητα δημιουργίας ενός προτύπου δεδομένων αναφοράς για τις κινητές αξίες και τους εκδότες, σκοπός του οποίου είναι να καταστούν τα εν λόγω δεδομένα διαθέσιμα στους αρμοδίους χάραξης της πολιτικής, στις ρυθμιστικές αρχές και στις χρηματοπιστωτικές αγορές μέσω μιας διεθνούς δημόσιας υποδομής. Μια τέτοια υποδομή θα μπορούσε να παρέχει σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη τα υψηλής ποιότητας στοιχεία που απαιτούνται για την παραγωγή πιο έγκαιρων και αξιόπιστων αναλύσεων για τις χρηματοπιστωτικές αγορές, οι οποίες καθίστανται ολοένα και πιο σύνθετες, ιδιαίτερα σε καιρούς αναταραχής ⁽¹⁾.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

Γνωστοποίηση δανειοδοτικών πράξεων των κεντρικών τραπεζών σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ

2.1. Στις οδηγίες 2003/71/ΕΚ ⁽²⁾, 2004/109/ΕΚ ⁽³⁾ καθώς και σε άλλα νομοθετικά κείμενα της ΕΕ ⁽⁴⁾ περιέχονται διάφορες απαιτήσεις γνωστοποίησης προς όφελος των αγορών και για την προστασία των επενδυτών. Κάποιες από τις εν λόγω οδηγίες προβλέπουν εξαιρέσεις από τους κανόνες γνωστοποίησης. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 της οδηγίας 2003/71/ΕΚ: «Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής μπορεί να επιτρέψει να μην περιλαμβάνονται στο ενημερωτικό δελτίο ορισμένες πληροφορίες που προβλέπει η παρούσα οδηγία ή τα αναφερόμενα στο άρθρο 7 παράγραφος 1 εκτελεστικά μέτρα, εφόσον θεωρεί ότι: α) η γνωστοποίηση των πληροφοριών αυτών θα ήταν αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον». Στην οδηγία 2004/109/ΕΚ δεν προβλέπεται παρόμοια εξαίρεση.

2.2. Όπως κατέδειξε η πρόσφατη χρηματοπιστωτική κρίση, θα πρέπει να διαμορφωθεί ένα σαφές νομικό πλαίσιο προς διευκόλυνση της ομαλής και ταχείας διενέργειας των δανειοδοτικών ή άλλων διευκολύνσεων ρευστότητας των κεντρικών τραπεζών ακόμα και σε καταστάσεις κρίσης. Εν προκειμένω οι πληροφορίες σχετικά με την παροχή δανειοδοτικών ή άλλων διευκολύνσεων ρευστότητας σε ορισμένο πιστωτικό ίδρυμα από κεντρική τράπεζα, συμπεριλαμβανομένης της επείγουσας παροχής ρευστότητας, είναι αναγκαίο να παραμένουν εμπιστευτικές, ώστε να υποστηρίζεται η σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος στο σύνολό του και να διατηρείται η εμπιστοσύνη του κοινού σε περιόδους κρίσης. Η ως άνω εξαίρεση του άρθρου 8 παράγραφος 2 στοιχείο α) της οδηγίας 2003/71/ΕΚ θα μπορούσε ενδεχομένως να χρησιμοποιηθεί ως νομική βάση για τη μη γνωστοποίηση κάποιων πληροφοριών σχετικά με τις πράξεις των κεντρικών τραπεζών, συμπεριλαμβανομένης της επείγουσας παροχής ρευστότητας. Ωστόσο, θα πρέπει να προβλεφθεί ρητά σε όλη τη συναφή νομοθεσία της ΕΕ μια εξαίρεση στις υποχρεώσεις γνωστοποίησης. Εξάλλου, για την ομαλή λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος απαιτείται μια σαφής εξαίρεση, καθώς η αξιολόγηση της αναγκαιότητας για γνωστοποίηση, κατά περίπτωση, θα μπορούσε να δημιουργήσει αδιέξοδο σε περίπτωση κατά την οποία απαιτείται ταχεία δράση. Για τους λόγους αυτούς στο παράρτημα διατυπώνονται προτάσεις για την τροποποίηση των οδηγιών 2003/71/ΕΚ και 2004/109/ΕΚ, ενώ αντίστοιχες τροποποιήσεις θα πρέπει να εισαχθούν σε όλη τη συναφή νομοθεσία της ΕΕ που προβλέπει υποχρεώσεις γνωστοποίησης.

2.3. Η ΕΚΤ είναι έτοιμη να συνεργαστεί περαιτέρω με την Επιτροπή για το εν λόγω ζήτημα.

3. Προτάσεις διατύπωσης

Όπου η ΕΚΤ συνιστά την τροποποίηση της προτεινόμενης οδηγίας, παραθέτει συγκεκριμένες προτάσεις διατύπωσης στο παράρτημα, συνοδευόμενες από τη σχετική αιτιολογία.

Φρανκφούρτη, 11 Ιανουαρίου 2010.

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ

Jean-Claude TRICHET

⁽¹⁾ Βλ. «Remarks on the future of European financial regulation and supervision», ομιλία του Jean-Claude TRICHET, προέδρου της ΕΚΤ, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ρυθμιστικών Αρχών των Αγορών Κινητών Αξιών, Παρίσι, 23 Φεβρουαρίου 2009, διαθέσιμη στο διαδικτυακό τόπο <http://www.ecb.europa.eu>

⁽²⁾ Οδηγία 2003/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση και την τροποποίηση της οδηγίας 2001/34/ΕΚ, ΕΕ L 345 της 31.12.2003, σ. 64.

⁽³⁾ Οδηγία 2004/109/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2004 για την εναρμόνιση των προϋποθέσεων διαφάνειας αναφορικά με την πληροφόρηση σχετικά με εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/34/ΕΚ, ΕΕ L 390 της 31.12.2004, σ. 38.

⁽⁴⁾ Δηλαδή την τέταρτη οδηγία 78/660/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Ιουλίου 1978 βασισμένη στο άρθρο 54 παράγραφος 3 περίπτωση ζ) της συνθήκης περί των ετησίων λογαριασμών εταιριών ορισμένων μορφών, ΕΕ L 222 της 14.8.1978, σ. 11· την έβδομη οδηγία 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 1983 βασισμένη στο άρθρο 54 παράγραφος 3 περίπτωση ζ) της συνθήκης για τους ενοποιημένους λογαριασμούς, ΕΕ L 193 της 18.7.1983, σ. 1· την οδηγία 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιανουαρίου 2003 για τις πράξεις προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες και τις πράξεις χειραγώγησης της αγοράς (κατάχρηση αγοράς), ΕΕ L 96 της 12.4.2003, σ. 16.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Προτάσεις διατύπωσης

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροποποιήσεις που προτείνει η ΕΚΤ ⁽¹⁾
----------------------------------	--

Τροποποίηση 1

Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο ε) σημείο i) της οδηγίας 2003/71/ΕΚ

«ε) «ειδικοί επενδυτές»: i) Πρόσωπα ή οντότητες που θεωρείται ότι είναι ή αντιμετωπίζονται μετά από σχετικό αίτημα ως επαγγελματίες πελάτες σύμφωνα με το παράρτημα II της οδηγίας 2004/39/ΕΚ, ή που αναγνωρίζονται ως αποδεκτοί αντισυμβαλλόμενοι σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας 2004/39/ΕΚ.»	«ε) «ειδικοί επενδυτές»: i) Πρόσωπα ή οντότητες που θεωρείται ότι είναι ή αντιμετωπίζονται μετά από σχετικό αίτημα ως επαγγελματίες πελάτες σύμφωνα με το παράρτημα II της οδηγίας 2004/39/ΕΚ, ή που αναγνωρίζονται ως αποδεκτοί αντισυμβαλλόμενοι σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας 2004/39/ΕΚ. Πρόσωπα ή οντότητες που αντιμετωπίζονται μετά από σχετικό αίτημα ως μη επαγγελματίες πελάτες, σύμφωνα με το παράρτημα II της οδηγίας 2004/39/ΕΚ, δεν θεωρούνται ειδικοί επενδυτές. »
---	--

Αιτιολογική βάση

Ο ορισμός του ειδικού επενδυτή στην οδηγία 2003/71/ΕΚ περιλαμβάνει ρητά την ΕΚΤ και τις κεντρικές τράπεζες (άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο ε) σημείο ii))· ως εκ τούτου, η υποχρέωση δημοσίευσης ενημερωτικού δελτίου δεν ισχύει όταν η προσφορά κινητών αξιών απευθύνεται αποκλειστικά σε αυτές (άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α)). Στην προτεινόμενη οδηγία δεν γίνεται πλέον ρητή αναφορά στην ΕΚΤ και τις κεντρικές τράπεζες ως ειδικούς επενδυτές, αλλά ο προτεινόμενος νέος ορισμός των «ειδικών επενδυτών» περιλαμβάνει «πρόσωπα ή οντότητες που θεωρείται ότι είναι ή αντιμετωπίζονται μετά από σχετικό αίτημα ως επαγγελματίες πελάτες σύμφωνα με το παράρτημα II της οδηγίας 2004/39/ΕΚ, ή που αναγνωρίζονται ως αποδεκτοί αντισυμβαλλόμενοι σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας 2004/39/ΕΚ». Τόσο η ΕΚΤ όσο και οι κεντρικές τράπεζες θεωρούνται επαγγελματίες πελάτες και αντιμετωπίζονται ως αποδεκτοί αντισυμβαλλόμενοι, συνεπώς η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι θα εξακολουθήσουν κανονικά να θεωρούνται ειδικοί επενδυτές. Ωστόσο, δεν καθίσταται σαφές στην προτεινόμενη οδηγία ποιο θα είναι το εφαρμοστέο καθεστώς στους επαγγελματίες πελάτες που αντιμετωπίζονται μετά από σχετικό αίτημα ως μη επαγγελματίες, σύμφωνα με το παράρτημα II της οδηγίας 2004/39/ΕΚ. Για λόγους σαφήνειας, η προτεινόμενη τροποποίηση αναμένεται να εναρμονίσει τον κατάλογο των επαγγελματιών πελατών και των αποδεκτών αντισυμβαλλομένων της οδηγίας 2004/39/ΕΚ με τον κατάλογο των ειδικών επενδυτών της οδηγίας 2003/71/ΕΚ, σύμφωνα με το σκοπό της τροποποίησης που προτείνει η Επιτροπή (βλ. αιτιολογική σκέψη 6 της προτεινόμενης οδηγίας).

Τροποποίηση 2

Άρθρο 8 παράγραφος 2α της οδηγίας 2003/71/ΕΚ (νέο)

Δεν υπάρχει κείμενο	«2α. Δεν υφίσταται υποχρέωση συμπερίληψης στο ενημερωτικό δελτίο και τα συμπληρώματά του πληροφοριών σχετικά με την παροχή δανειοδοτικών ή άλλων διευκολύνσεων ρευστότητας (συμπεριλαμβανομένης της επείγουσας παροχής ρευστότητας) σε συγκεκριμένο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα από κεντρική τράπεζα του ΕΣΚΤ.»
---------------------	---

Αιτιολογική βάση

Οι δανειοδοτικές πράξεις των κεντρικών τραπεζών (συμπεριλαμβανομένης της επείγουσας παροχής ρευστότητας) προς όφελος συγκεκριμένου πιστωτικού ιδρύματος απαιτείται να διατηρούνται εμπιστευτικές, ώστε να διασφαλίζεται η σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και να μην αυξάνεται με τον τρόπο αυτό αδικαιολόγητα η πίεση στο σύστημα. Για την ομαλή λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος απαιτείται μια σαφής εξαίρεση, καθώς η αξιολόγηση της αναγκαιότητας για γνωστοποίηση, κατά περίπτωση, θα μπορούσε να δημιουργήσει αδιέξοδο σε περίπτωση κατά την οποία απαιτείται ταχεία δράση.

Τροποποίηση 3

Άρθρο 8 παράγραφος 4 της οδηγίας 2004/109/ΕΚ (νέο)

Δεν υπάρχει κείμενο	«4. Δεν υφίσταται υποχρέωση συμπερίληψης στις πληροφορίες που παρέχονται σύμφωνα με τα άρθρα 4, 5 και 6 πληροφοριών σχετικά με την παροχή δανειοδοτικών ή άλλων διευκολύνσεων ρευστότητας (συμπεριλαμβανομένης της επείγουσας παροχής ρευστότητας) σε συγκεκριμένο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα από κεντρική τράπεζα του ΕΣΚΤ.»
---------------------	--

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροποποιήσεις που προτείνει η ΕΚΤ ⁽¹⁾
----------------------------------	--

Αιτιολογική βάση

Οι δανειοδοτικές πράξεις των κεντρικών τραπεζών (συμπεριλαμβανομένης της επείγουσας παροχής ρευστότητας) προς όφελος συγκεκριμένου πιστωτικού ιδρύματος απαιτείται να διατηρούνται εμπιστευτικές, ώστε να διασφαλίζεται η σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και να μην αυξάνεται με τον τρόπο αυτό αδικαιολόγητα η πίεση στο σύστημα. Για την ομαλή λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος απαιτείται μια σαφής εξαίρεση, καθώς η αξιολόγηση της αναγκαιότητας για γνωστοποίηση, κατά περίπτωση, θα μπορούσε να δημιουργήσει αδιέξοδο σε περίπτωση κατά την οποία απαιτείται ταχεία δράση.

Τρέχουσα διατύπωση	Τροποποιήσεις που προτείνει η ΕΚΤ ⁽¹⁾
--------------------	--

Τροποποίηση 4

Άρθρο 11 παράγραφος 1 της οδηγίας 2004/109/ΕΚ

«1. Τα άρθρα 9 και 10 (στοιχείο γ) δεν εφαρμόζονται στις μετοχές που χορηγούνται σε ή από τα μέλη του ΕΣΚΤ κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ως νομισματικών αρχών, συμπεριλαμβανομένων των μετοχών που χορηγούνται σε ή από μέλη του ΕΣΚΤ στο πλαίσιο ενεχυρίασης ή εξαγοράς ή παρεμφερούς συμφωνίας για ρευστό που χορηγείται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής ή στο πλαίσιο συστήματος πληρωμών.»	«1. Τα άρθρα 9 και 10 (στοιχείο γ) δεν εφαρμόζονται στις μετοχές που χορηγούνται σε ή από τα μέλη του ΕΣΚΤ κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ως νομισματικών αρχών, συμπεριλαμβανομένων των μετοχών που χορηγούνται σε ή από μέλη του ΕΣΚΤ στο πλαίσιο ενεχυρίασης ή εξαγοράς ή παρεμφερούς συμφωνίας για ρευστό που χορηγείται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής ή στο πλαίσιο συστήματος πληρωμών ή στο πλαίσιο δανειοδοτικών ή άλλων διευκολύνσεων ρευστότητας (συμπεριλαμβανομένης της επείγουσας παροχής ρευστότητας) που παρέχονται από κεντρική τράπεζα. »
--	---

Αιτιολογική βάση

Οι δανειοδοτικές πράξεις των κεντρικών τραπεζών (συμπεριλαμβανομένης της επείγουσας παροχής ρευστότητας) προς όφελος συγκεκριμένου πιστωτικού ιδρύματος απαιτείται να διατηρούνται εμπιστευτικές, ώστε να διασφαλίζεται η σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και να μην αυξάνεται με τον τρόπο αυτό αδικαιολόγητα η πίεση στο σύστημα. Για την ομαλή λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος απαιτείται μια σαφής εξαίρεση, καθώς η αξιολόγηση της αναγκαιότητας για γνωστοποίηση, κατά περίπτωση, θα μπορούσε να δημιουργήσει αδιέξοδο σε περίπτωση κατά την οποία απαιτείται ταχεία δράση.

⁽¹⁾ Οι έντονοι χαρακτήρες στο κυρίως κείμενο αφορούν τα σημεία των οποίων την προσθήκη προτείνει η ΕΚΤ. Η χρήση διαγράμμισης στο κυρίως κείμενο αφορά τα σημεία των οποίων τη διαγραφή προτείνει η ΕΚΤ.